

Πβ. ἀρχ. Πλάτ. Πολ. 531 Α «παραβάλλω τὰ ὄτα» κοιν. Νὰ σοῦ τὸ εἶπῃ ὁ παππᾶς 'ς τ' ἀφτί κι ὁ διάκως 'ς τὸ κεφάλι! (νὰ πεθάνῃς! ἀρά) σύνθηθ. Στήνω ἀφτί (προσέχω. Πβ. ἀρχ. Σοφοκλ. Ἡλέκτρ. 25 «ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενής... ὀρθὸν οὖς ἴσθησι») πολλαχ. Βάλ-λω 'φτίν (ὑπακούω) Κύπρ. Ἀπὸ 'φτί σὲ 'φτί καὶ σὲ κἀνέναν (ἐπὶ τοῦ τηρουντος δῆθεν μυστικόν τι καὶ ἀνακοινοῦντος αὐτὸ ἐμπιστευτικῶς εἰς πάντα) Σαρεκκλ. Τ' ἀφτί τῆς χώρας (ὁ μανθάνων πᾶν ὅ,τι συμβαίνει) Θεσσ. (Ἀλμυρ.) Τῶ γῆς τ' ἀφτί (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ἰμβρ. Κάνω κουφὰ ἀφτιά (προσποιοῦμαι ὅτι δὲν ἐννοῶ τὰ λεγόμενα) Ἀνδρ. Περὶ φανος 'ς τ' ἀφτιά (ἐπὶ βαρηκοῦντος) αὐτόθ. Κωφὸν τοῦ δᾶβόλου τ' ὦτιν (εὐχὴ πρὸς τήρησιν τοῦ μυστικοῦ) Οἶν. Κουφὸ τ' ὀχτροῦ τ' ἀφτί (νὰ μὴν τὸ ἀκούσῃ ὁ ἐχθρὸς) Θήρ. Δίγω ὦτιν (προσέχω εἰς τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῶν ἄλλων. Διὰ τὴν χρῆσιν πβ. ἀρχ. Σοφοκλ. Ἡλέκτρ. 30 «ὁξεῖαν ἀκοὴν τοῖς ἐμοῖς λόγοις διδούς») Τραπ. Χαλδ. Τ' ἀφτιά μου εἶναι τρυπία (ἀκούω καλὰ) Βιθυν. Δὲν ἔχει τρυπα τ' ἀφτί του (δὲν μεταπεύθεται, ἐπιμένει εἰς τὴν γνώμην του. Πβ. ἀρχ. Πλουτάρχ. Ἡθ. 631 D «τετρυπημένον ἔχει τὸ οὖς») Ἡπ. γ) Πληθ., τὰ βράγχια τῶν ἰχθύων Προπ. (Πάνορμ.) Συνών. σπάρ-ραχνα. 2) Λαβὴ δοχείου, σάκκου, δέρματος κττ., ἐν γένει δὲ πᾶσα ἐξέχουσα ἄκρα οἰουδῆποτε πράγματος ἔχουσα ὁμοιότητα πρὸς τὸ οὖς καὶ δυναμένη νὰ χρησιμεύῃ ὡς λαβὴ κοιν. β) Συνεκδ. τὸ χεῖλος τοῦ κανατίου, τοῦ ποτηρίου καὶ τῶν λοιπῶν ἀγγείων Πελοπν. (Ὀλυμπ.) 3) Αἱ τριγωνικαὶ ἐπιφάνειαι αἱ περατοῦσαι τοὺς βραχίονας τῆς ἀγκύρας, ὡς ναυτικός ὄρ. σύνθηθ. 4) Πληθ., αἱ ἐξοχαὶ τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ εἰς τὰς ὁποίας στηρίζεται ἡ σπάθη ἀγν. τόπ.: Ἀφτιά τοῦ ἀργαλειοῦ. 5) Αἱ δύο σαρκώδεις ἀποφύσεις εἰς τὴν κορυφὴν τῆς καρδίας Ἀμοργ.: Ἀφτιά τῆς καρδιᾶς. 6) Μέρος τοῦ ἀρότρου πολλαχ. Συνών. ἀλετράφτι, παρὰ βόλο, φτερό. 7) Ἐπὶ διαφόρων παιδιῶν ἀφτιά λέγονται ἄκρα σχημάτων Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κυνουρ.) κ.ά. 8) Πληθ., ἀφτιά τοῦ γιλέκου - τοῦ πανταλονιοῦ κττ., δύο ταινίαι βραχύτεραι ἢ μακρότεραι χρησιμεύουσαι εἴτε πρὸς σύνδεσιν δύο ἄκρων εἴτε πρὸς κανονισμόν τοῦ πλάτους. 9) Πληθ., εἶδος τετραπλεύρων ἱστίων, μεταξὺ τῶν τριγωνικῶν καὶ τῶν ἡμιολίων, ὡς ναυτικός ὄρ. πολλαχ. 10) Εἶδος μύκητος ἐδωδίου Ἀμοργ. Ἀνδρ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.) β) Ὑπὸ τὸν τύπ. τῇ δκυλλ' τ' ὦτιν, εἶδος μύκητος Χαλδ. 11) Ὑπὸ τὸν τύπον ἀφτιά τοῦ φούρνου, δύο μικραὶ ὀπαὶ ἐκατέρωθεν τοῦ φούρνου Εὔβ. (Κονίστρ.) β) Ὑπὸ τὸν τύπ. ἀφτί τ' φούρν', ὁπῇ εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ φούρνου Στερελλ. (Αἰτωλ.) γ) Ὀπῇ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ πρὸς ἀνθρακοποίησιν σκεπασμένου σωροῦ ξύλων διὰ νὰ εἰσέρχεται δι' αὐτῆς ὁ ἀήρ Μακεδ. (Χαλκιδ.) 12) Ὑπὸ τὸν τύπ. τοῦ παππᾶ ἢ τῆς παππαδιᾶς τ' ἀφτί, τὰ φυτὰ κοτυληδὼν ἢ ὀριζοντία (cotyledon ἢ umbilicus horizontalis) καὶ κοτυληδὼν ἢ κονδυλόρριζος (cotyledon tuberosa) τῆς τάξεως τῶν σαρκοφυλλωδῶν (crassulaceae), ἀμφοτέρω φαρμακευτικὰ Ζάκ. Θράκ. (Σηλυβρ.) Ἰμβρ. Πελοπν. (Μάν.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Συνών. ἀγριόρριζο, παππαφτί, τσαμπούνα, χελωνοβότανο. 13) Ὑπὸ τὸν τύπ. τ'ς γάττας τ' ἀφτί, εἶδος χόρτου ἐδωδίου Σαμοθρ. 14) Ὑπὸ τὸν τύπ. τοῦ λαγοῦ τ' ἀφτί, ἱρίς ἢ κονδυλόρριζος (iris tuberosa) τῆς τάξεως τῶν ἱριδωδῶν (iridaceae) Πελοπν. (Μεσσ.) Ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀφτί τῆς γῆς Θράκ. κ.ά. Φτίν τῆς γῆς Κύπρ. πρόσωπον μυθικὸν ἔχον τὴν ἱκανότητα ν' ἀκούῃ τὰ συμβαίνοντα εἰς ὅλην τὴν γῆν. Καὶ ὡς τοπων. Ἀφτί Ἡπ. πληθ. Ἀφτιά Χίος (Βολισσ.)

ἀφτιάζομαι, ἰδ. ἀφτιάζω.

ἀφτιάζω Κρήτ. (Σητ.) Μέσ. ἀφτιάζομαι Ἡπ. Κέρκ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Σίφν. κ.ά.—ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2, 97 καὶ 177 ΣΠασαγιάνν. Ἀντίλ. 15 ΚΠαλαμ. Ὑμν. Ἀθην. 62. ἀφτιάζομαι Ἡπ. Θεσσ. (Ζαγορ.) Θράκ. (Αἰν.) κ.ά. ἀφτιάζομαι Σίφν.

Ἐκ τοῦ οὖς. ἀφτί.

1) Τείνω τὸ οὖς διὰ ν' ἀκούσω καλῶς, ἀκούω μετὰ προσοχῆς Ἡπ. Θεσσ. (Ζαγορ.) Θράκ. (Αἰν.) Κέρκ. Κεφαλλ. Κρήτ. (Σητ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Σίφν. κ.ά.—ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν. 177 ΣΠασαγιάνν. ἔνθ' ἄν.: Τί ἀφτιάστηκες ν' ἀκούσης τί λένε ἐκεῖ πέρα; Κεφαλλ. Μὴ δὰ λένε ἄλλοι Σητ. Ἀφτιάζει ὅ,τι λέμε καὶ πάει καὶ τὰ λέει 'ς τοοὶ γειτονίς αὐτόθ. Ἀφτιάστηκε καὶ δὲν ἄκουσε τίποτε Ἡπ. Κέρκ. Ἀφτιάσκι τὰ πατήματα τοῦ δεῖνα Ἡπ. || Ποιήμ.

Κ' ἐκεῖ ποῦ ὁ δύστηνος μοιρολογοῦσε
μὲ μῆς ἀφτιάζεται κ' ἔνα σκυλλί
μακρὰ τοῦ φάνηκε σὰν κι ἄλυσχτοῦσε

ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν.

Ἡ κόρη ἀκούει τ' ἀπόμακρο κι ὀλόγλυκο τραγούδι
καὶ βγαίνει καὶ 'ς τὸν ἡλιακὸ κι ἀφτιάζεται μὲ πόθο

ΣΠασαγιάνν. ἔνθ' ἄν. Συνών. ἀγροικιάζομαι, ἀνακροῦμαι 1, ἀφακράζομαι 1, ἀφτουλλιάζομαι. 2) Ὁρθώνω τὰ ὄτα, ἐπὶ ἵππου Ἡπ. κ.ά.—ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν. 97 ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν.: Ποιήμ.

Τ' ἄλογο ἀφτιάζεται, δὲν ἀνασαίνει,
τὰ πόδια ἐστύλωσε, λύκος διαβαίνει

ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν.

Ἄλογο... ποῦ ἔχει

χαρὰ τὸν πόλεμο καὶ σκάφτει, ἀφτιάζεται, δὲ στέκει

ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν. 3) Συνταράσσομαι, τρομάζω ἐπὶ τῇ ὑπονοίᾳ προσεγγίσεως κινδύνου Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

ἀφτίδι τό, Καππ. (Φάρασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἄφτω καὶ τῆς καταλ. -ίδι.

Εὐλον ἡμίκαυστον ἢ ἀπηνθρακωμένον.

ἀφτιλαρέας ὁ, Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. *ἀφτιλάρα καὶ τῆς καταλ. -εας, δι' ἣν ἰδ. -εας.

Ἀφταράς 1, ὁ ἰδ.

ἄφτισμα τό, Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἄφτισμαν Πόντ. (Σάντ. κ.ά.) ἄφτιμα Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἄφτω, παρ' ὁ καὶ ἀφτίνω.

Τὸ νὰ ἀνάψῃ τις κᾶτι ἔνθ' ἄν.: Ἀφτισμα θέλει ἡ φωτιά, κρυάδα 'ναὶ Ἀπύρανθ. Συνών. ἄναμμα 1.

ἀφτίτσι τό, ὠτίτσι Καππ. (Σίλατ.) ἀφτίτ' Σαμοθρ. φτίτ' Θράκ. (Σουφλ.) Σκῦρ.

Ἐκ τοῦ οὖς. ἀφτί καὶ τῆς καταλ. -ίτσι.

1) Ἀφτί Καππ. (Σίλατ.) 2) Εἶδος μύκητος ἐδωδίου Θράκ. (Σουφλ.) Σαμοθρ. Σκῦρ.

ἀφτόκαρφο τό, Κύθηρ.

Ἐκ τῶν οὖς. ἀφτί καὶ καρφί.

Καρφί τῶν ἀφτιῶν τοῦ ἀρότρου. Συνών. φτερό-καρφο.

* ἀφτόλυγο τό, φτιόλυδο Ρόδ.

Ἐκ τῶν οὖς. ἀφτί καὶ λύγι, παρ' ὁ καὶ λύδι.

Κλῶνος λύγου χρησιμοποιοῦμενος εἰς κατασκευὴν τῶν ἀφτιῶν κοφίνου.

ἄφτονα ἐπίρρ. Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἄφτονος, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀφθο-νος = ὁ μὴ προκαλῶν φθόνον, ἀνεπίφθονος.